

مشکلات آب در افغانستان و تلاش‌های وزارت احیا و انکشاف دهات

مشکل کمبود آب و پایین رفتن سطح آب‌های زیرزمینی در افغانستان مسئله‌ای جدی است.

1. مشکل آب آشامیدنی

بر اساس یکی از سروی‌های جیولوژیک ایالات متحده امریکا، سطح آب‌های زیر زمینی افغانستان از سال ۲۰۰۴ الی ۲۰۱۲ میلادی، ۱,۴ متر پایین‌تر رفته بود و پس از آن در اثر خشکسالی‌های مداوم سطح این آب‌ها با اختلاف مناطق، تا حدود ۲۰ متر افت داشته است. به همین دلیل آب تعداد زیادی از چاه‌ها خشک شد و این در حالی است که حفر دوباره‌ی چاه‌ها هم کار ساده‌ای نبوده و ۵۰ تا ۱۰۰ هزار افغانی هزینه بر می‌دارد.

معضل کمبود و نبود آب آشامیدنی مشکلی جهانی است. بر اساس گزارش سازمان ملل متحد، تا سال ۲۰۲۵ میلادی تعداد کسانی که در سطح جهان به آب آشامیدنی صحی دسترسی ندارند به ۱,۸ میلیارد تن خواهد رسید.

وزارت احیا و انکشاف دهات افغانستان از سال ۱۳۸۲ خورشیدی به این طرف مشغول تهیه‌ی آب آشامیدنی برای باشندگان این کشور است. تنها در یک سال گذشته ۶۹۶ حلقه چاه به منظور تهیه‌ی آب آشامیدنی حفر شده است و این سلسله همچنان به سرعت جریان دارد. وزارت احیا و انکشاف دهات در سال جاری (۱۳۹۸) حدود ۵۱۱ پروژه‌ی آب آشامیدنی، شامل حفر چاه‌ها، نصب پایپ‌ها و بمبه‌های دستی و ساخت شبکه‌های آبرسانی را به بهره برداری سپرده است.

به گفته‌ی مسئولان این وزارت، چهار سال قبل میزان دسترسی مردم کشور به آب آشامیدنی صحی ۴۲ درصد بود و اکنون این رقم به ۵۴ درصد افزایش یافته است.

برنامه میثاق شهروندی وزارت احیا و انکشاف دهات که تا سال ۲۰۲۶ میلادی فعالیت خواهد داشت، متعهد است که در بخش تهیه‌ی آب آشامیدنی صحی ستراتیژی و پلان‌هایی را طرح و تطبیق کند. انتظار می‌رود در این مدت همه افغان‌ها از نعمت آب پاک آشامیدنی بهره‌مند شوند. از سویی هم حکومت افغانستان برای جامعه‌ی جهانی تعهد سپرده است که تا سال ۲۰۳۰ میلادی سهولت دسترسی همه‌ی اتباع این کشور را به آب آشامیدنی فراهم کند.

نبود آب پاک تعدادی از مردم را مجبور به ترک خانه‌ها و محل زندگی‌شان کرده و از طرف دیگر استفاده از آب ناپاک باعث شیوع امراض گوناگون شده است. بر اساس گزارشی، روزانه ۱۳۳ کودک در اثر نوشیدن آب ناپاک در افغانستان جان‌های‌شان را از دست می‌دهند.

وزارت احیا و انکشاف دهات نه تنها برای روستانشینان آب آشامیدنی تهیه می‌کند که پروژه‌هایی را هم به هدف دسترسی کوچیان به آب پاک در نقاط مختلف کشور تطبیق کرده است.

این وزارت متعهد است که ضمن تهیه‌ی آب آشامیدنی، کیفیت آب و موادی که در تطبق پروژه‌های آبرسانی استفاده می‌شوند را بالا ببرد.

۲- مشکلات سیستم‌های آبیاری

واضح است که جنگ‌های چهل ساله سیستم‌های آبیاری سنتی را ویران کرد، نه بند باقی ماند و نه سربند، نه کاریز و نه هم ذخایر آب. طبق گزارش‌های موجود، حدود ۴۰ درصد از ذخایر آبی افغانستان نیز در اثر خشکسالی‌های اخیر، خشکیده اند.

وزارت احیا و انکشاف دهات با تمام توان تلاش دارد تا سیستم‌های ویران شده‌ی آبیاری را بازسازی کرده و کارهای جدیدی نیز در این بخش انجام دهد.

این وزارت در سال جاری (۱۳۹۸) حدود ۲۴۳ پروژه‌ی آبیاری را به بهره برداری سپرده است. این پروژه‌ها شامل، کشیدن کانال‌ها، پاک‌کاری کاریزها و ساخت سربندها، جوی‌ها و ذخایر آب می‌شود.

در کل وزارت احیا و انکشاف دهات در پنج ماه نخست سال ۱۳۹۸ خورشیدی ۷۵۴ پروژه‌ی تهیه‌ی آب آشامیدنی و آبیاری به ارزش بیش از ۲۰ میلیون دالر امریکایی را تطبیق کرده و به بهره برداری سپرده است که کم از کم ۹۹۳۹۰۹ تن از آن‌ها مستفید شده اند.